

ZAPISNIK
sa 41. sjednice Savjeta Agencije za sprječavanje korupcije
održane 20. januara 2021. godine

Sjednica je počela u 10.15 sati.

Predsjedavao je Momčilo Radulović, predsjednik Savjeta ASK.

Sjednici su prisustvovali: Goranka Vučinić (nakon prve tačke dnevnog reda, napustila sjednicu, zbog ranije preuzetih službenih obaveza), Rifat Hadrović i Gavriilo Čabarkapa i Zlatko Vujović, članovi Savjeta ASK.

Sjednici su prisustvovali: Jelena Perović, direktorica ASK, Aleksandra Vojinović, sekretarka Savjeta ASK, i Dušan Drakić, načelnik Odsjeka za kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja.

Sjednica je bila otvorena za predstavnike medija.

Za 41. sjednicu jednoglasno je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

1. Plan kontrole i nadzora tokom kampanje za izbor odbornika u Skupštini Opštine Nikšić; i
2. Tekuća pitanja.

Jednoglasno je prihvaćen predlog Jelene Perović da sjednici prisustvuje Dušan Drakić.
Jednoglasno je usvojen Zapisnik sa 40. sjednice, bez primjedbi.

Prva tačka: Plan kontrole i nadzora tokom kampanje za izbor odbornika u Skupštini Opštine Nikšić

U uvodnim napomenama, **predsjedavajući** je kazao da Savjet nastavlja sa praćenjem aktivnosti koje ASK sprovodi u toku izborne kampanje. Podsjetio je da su izbori za odbornike u Skupštini opštine Nikšić raspisani 5. januara 2021. godine i biće održani 14. marta 2021. godine. U skladu sa Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, Agencija usvaja Plan kontrole i nadzora tokom izborne kampanje, u roku od deset dana od dana objavljivanja Odluke o raspisivanju izbora.

Na poziv predsjedavajućeg, **Dušan Drakić** je predstavio Plan kontrole i nadzora tokom kampanje za izbor odbornika u Skupštini Opštine Nikšić.

Podsjetio je na obavezu političkih subjekata da otvore posebne žiro-račune za izbornu kampanju. Kazao je da je Zakonom propisano da se žiro računi otvaraju nakon potvrđivanja izbornih lista, ali, ukoliko se prije toga krene sa promotivnim aktivnostima, prethodno je neophodno otvoriti žiro račune. Dodao je da je na terenu primijećeno da je postavljen bilbord sa predizbornim sadržajem, na kojem je potpisnik „Za budućnost Nikšića“. Dodao je da se do potvrđivanja izborne liste ne može pokrenuti prekršajni postupak protiv navedenog subjekta.

Momčilo Radulović je pohvalio proaktivno djelovanje Agencije u konkretnom slučaju, i pozvao da se uredno bilježe sve aktivnosti na terenu, kako bi se izvršila adekvatna kontrola poštovanja zakonskih zabrana i ograničenja. Pitao je da li u Agenciji postoji dovoljno kadrovskih kapaciteta da se izvrši kontrola i nadzor u toku izborne kampanje.

Dušan Drakić je odgovorio da trenutno postoji dovoljno kadrovskih kapaciteta da se isprati poštovanje zakonskih ograničenja, ali da će u budućem periodu postojati izazovi, imajući u vidu da se očekuje raspisivanje izbora u Herceg Novom, zbog čega će doći do preklapanja aktivnosti.

Goranka Vučinić je pitala do kojeg zaključka je Agencija došla prilikom izrade Metodologije procjene rizika za lokalne izbore u Nikšiću, tj. koji su najveći rizici koji su prepoznati, a koji bi mogli da dovedu do zloupotreba u toku izborne kampanje.

Takođe, s obzirom da Plan kontrole ne sadrži pregled subjekata i datuma kontrole, pitala je da li Agencija ima plan kontrola bilo na terenu ili iz kancelarije, zna li se koji će subjekti biti predmet kontrole, i shodno kojim kriterijumima. Takođe, pitala je da li je formirana radna grupa u okviru ASK koja će pratiti izbornu kampanju.

Dušan Drakić je odgovorio da se osnovni rizici koji su prepoznati odnose na prikrivanje donacija, plaćanje troškova iz drugih sredstava i slično. Dodao je da otvaranje žiro-računa predstavlja banalan rizik, ali da je i dalje prisutan, pa se u tom pogledu mora nastaviti sa promotivnim i edukativnim aktivnostima prema zakonskim obveznicima.

Kazao je da će Agencija obaviti terenske kontrole svih obveznika, ali da plan kontrola nije objavljen, zbog nepredvidive epidemiološke situacije.

Radna grupa nije obrazovana, sli će biti organizovani Dani otvorenih vrata, gdje će predstavnici zainteresovane javnosti moći da iznose predloge i prijavljuju eventualne sumnje u zloupotrebe u toku kampanje.

Momčilo Radulović je kazao da je potrebno izraditi Plan kontrola obveznika primjene zakona, kako bi se znalo koji će subjekti biti predmet kontrole.

Goranka Vučinić se saglasila da je potrebno da postoji plan koji će sadržati konkretne aktivnosti i vremeski okvir kontrole i nadzora zakonskih obveznika. Navedeni akt će predstavljati strategiju djelovanja Agencije u toku izborne kampanje.

Jelena Perović je kazala da će kršenje zakona biti indikator za izlazak na teren i kontrolu, kao i da će svi zakonski obveznici biti iskontrolisani. Dodala je da Radna grupa nije formirana, ali će cijeli Odsjek raditi u punom kapacitetu, kao i da će se redovno održavati Dani otvorenih vrata, u kojima će moći aktivno da učestvuju svi zainteresovani subjekti koji prate izbornu kampanju.

Zlatko Vujović je ocijenio da su izbori u Nikšiću karakteristični, kako zbog različitosti političkih opcija na državnom i lokalnom nivou, kao i zbog činjenice da svaka od njih posjeduje budžestke resurse koji se mogu upotrijebiti u kampanji. Smatra da su navedeni izbori veliki test za Agenciju, koja treba da pokaže da je na visini zadatka i da će neselektivno primjenjivati zakon i izvršavati svoja ovlašćenja.

Kazao je da se Agencija mora pridržavati epidemioloških mjera prilikom kontrola, ali da to ne smije da bude limitirajući faktor za aktivne kontrole subjekata na terenu.

Smatra da je u aktuelnoj kampanji potrebno proaktivno djelovanje Agencije u medijima, kako u promociji rezultata, tako i u pravovremenom obavještanju javnosti o nalazima kontrola i konstatovanim kršenjima zakona. Na taj način će se djelovati preventivno, jer će kažnjavanje nekog subjekta biti opomena ostalima da poštuju zakon.

Potrebno je pozvati javnost da prijavljuju sumnje u eventualne zloupotrebe, i jasno im staviti do znanja da je Agencija partner u tom smislu, da se bavi svojim poslom i da je odlučna da procesuiru sve prijave bez selektivnosti.

Nakon završene rasprave, predsjedavajući je stavio na glasanje predlog da Savjet ASK inicira dopunu Plana detaljnim pregledom aktivnosti ASK koji se odnose na terensku kontrolu obveznika primjene zakona, saglasno stepenu rizika od eventualnih kršenja zakona i zloupotreba u toku izborne kampanje. Predlog je jednoglasno prihvaćen.

*Nakon završetka prve tačke Dnevnog reda, **Goranka Vučinić** je napustila sjednicu, zbog ranije preuzetih službenih obaveza.*

Druga tačka: Tekuća pitanja

I. **Jelena Perović** je, povodom odluka kojima je utvrđeno da su bivši premijer i ministri prekršili Zakon o sprječavanju korupcije, kazala iste nijesu adekvatno propraćene u medijima. Navela je da su u javnost su izneseni dijelovi odluka sa pogrešnim zaključcima. Agencija je optužena u medijima da je donijela odluke na bazi nepostojećih zakonskih normi, što nije tačno. U odnosu na navedene natpise, uputila je Reagovanje, koje je preneseno u medijima, ali su naslov i određeni djelovi koji su boldovani izvučeni iz konteksta, čime je rad Agencije prikazan u negativnom svijetlu. Naime, u medijima se potencira da je, navodno, presudom Ustavnog suda ukinut član 101 Zakona, što nije tačno, već su izbrisane dvije riječi iz tog člana. Očekivala je da će u konkretnom slučaju reagovati stručna javnost, i ukazati na neophodnost donošenja Zakona o Vladi i Zakona o Skupštini CG, kako bi se istim regulisala određena pitanja, između ostalog, mirovanje poslaničke funkcije, bolovanja članova Parlamenta i slično. Agencija je utvrdila da se skupštinski mandat i faktičko vršenje javnih ovlašćenja smatra vršenjem javnih funkcija. Zbog navedenog, medijsko interpretiranje odluka ne odražava suštinu koja je u njima sadržana.

U odnosu na Mišljenje da koje se odnosi na ministra pravde i ljudskih prava, kazala je da je Agencija ocijenila da njegovo komentarisanje suskih postupaka predstavlja uplitanje izvršne vlasti u rad sudskih organa, te da se radi o preporukama, a ne o obezbeđujućem pravnom mišljenju, te da niko nije sankcionisan. Kazala je da ne postoji politička težina u izgovorenim riječima, imajući da se u konkretnom slučaju ne radi o političaru koji ima pravo da iznese svoj politički stav, već se radi o izjavi lica koje je ekspert u ekspertskej Valdi, kako i sama Vlada sebe naziva.

Dodala je da se Evropski sud za ljudska prava izjasnio u odnosu na dozvoljeni stepen kritike od strane političara, advokata i stranaka u postupku, i da se zna da ministar pravde ne može da komentariše rad suda, već da su zakonom jasno propisani mehanizmi ocjene rada sudova i sudija.

Smatra da u konkretnom slučaju Agencija ima zakonski osnov da donese Mišljenje, i da bi javni interes bio ugrožen kada bi se izvršna vlast miješala u sudske postupke.

Osvrnuvši se na Otvoreno pismo Vladimira Leposavića upućeno Agenciji, u kojem je, između ostalog, naveo da je Agencija, tj. Direktorica zloupotrijebila službeni položaj donošenjem Mišljenja, kazala je da se radi o uticaju na rad Agencije, koja je nezasivna i samostalna u radu, ali da to neće uticati na neselektivan i profesionalan rad Agencije.

Zlatko Vujović je pohvalio postupanje direktorice Jelene Perović u konkretnim predmetima. Kazao je da je to nagovještaj da Agencija ide koracima koji su u suprotnosti od prethodne prakse, na šta je ponosan, i ohrabruje da se nastavi u tom pravcu. Kazao je da razumije da je rad Agencije pod pritiskom, ali da treba da se treba istrajati u jednakom odnosu prema svim nosiocima javnih ovlašćenja, i da Agencija treba da bude svijetli primjer u profesionalnom i neselektivnom postupanju. Dodao je da svi moraju da shvate da je zakon jednak za sve, i da je obaveza Savjeta da podrži djelovanje Agencije u tom pogledu. Izrazio je žaljenje zbog činjenice da ministar Leposavić nastavlja da vrši neprimjeren uticaj na institucije sistema, ali da Agencija treba da bude proaktivnija u medijskom predstavljanju svojih nalaza. Smatra da je donošenjem navedenih akata počela da se skida hipopteka postupanja Agencije u prošlosti, te da ključnu ocjenu o njenom radu treba da daju građani i međunarodni partneri koji pažljivo prate njen rad. Smatra da su stavovi relevantne međunarodne javnosti o radu Agencije pozitivni i da se Agencija počinje da pokazuje integritet i otklon od prethodnog naina rada. Zbog svega navedenog je ohrabrio dalje profesionalno i neselektivno postupanje Agencije u sprovođenju svojih nadležnosti.

Momčilo Radulović je kazao da je Savjet svakim danom sve uvjereniji da je izborom Jelene Perović za direktoricu napravio pravi izbor, jer je svojim djelovanjem učinila da Agencija postane ugledna, pravedna i neselektivna institucija. Složio se sa ocjenom Zlatka Vujovića da ministar Leposavić nastavlja sa da vrši neprimjeren uticaj na državne institucije. U odnosu na Otvoreno pismo, kazao je da je navedena komunikacija neprimjerena, i da će o istom obavijestiti sve međunarodne partnere. Ohrabrio je rad Agencije, i kazao da se mora odlučno nastaviti sa neselektivnim djelovanjem, a da će Savejt stati iza svake zakonite odluke koju donese Direktorica.

Gavrilo Čabarkapa se saglasio sa ocjenama Zlatka Vujovića i Momčila Radulovića, i dodao da je ministar Leposavić jedini koji može biti krivično odgovoran u konkretnom slučaju.

Rifat Hadrović se, takođe, saglasio sa izlaganjima prisutnih članova Savjeta, uz ocjenu da se Otvorenim pismom vrši pritisak na rad Agencije. Navedeno ponašanje ministra pravde je začuđujuće, imajući u vidu da se radi o drugogodišnjem,iskusnom pravniku, koji mora biti svjestan težine riječi da će se „boriti protiv paralisanih struktura sistema“. Smatra da ministar pravde nije taj koji može ocjenjivati rad i zakonitost odluka i mišljenja koje donosi Agencija. Dodao je da podržava dosadašnji rad Agencije.

II. Dogovoreno je da se termin i teme 42. sjednice Savjeta ASK odrede naknadno.

Savjet ASK, na 41. sjednici, usvojio je sljedeće

ZAKLJUČKE I/ILI KONSTATACIJE:

1. Savjet ASK se upoznao sa Planom kontrole i nadzora u toku kampanje za izbor odbornika u SO Nikšić;
2. Inicirana je dopuna Plana detaljnim pregledom aktivnosti ASK koji se odnose na terensku kontrolu obveznika primjene zakona, saglasno stepenu rizika od eventualnih kršenja zakona i zloupotreba u toku izborne kampanje;
3. Inicirano je proaktivnije medijsko djelovanje ASK u dijelu prezentacije nalaza kontrole i nadzora u toku izborne kampanje, kao i pravovremeno postupanje po prijavama o postojanju sumnji u eventualna kršenja Zakona o kontroli finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja;
4. Savjet ASK je podržao profesionalno i neselektivno postupanje direktorice ASK Jelene Perović prilikom nedavnog donošenja Mišljenja o ugrožavanju javnog interesa od strane ministra pravde i ljudskih prava, kao i odluka kojima je utvrđeno da su bivši premijer i ministri prekršili Zakon o sprječavanju korupcije.

Sjednica je zaključena u 11.15h

Sastavni dio ovog zapisnika je Informacija aktivnostima ASK o aktivnostima Odjeljenja za informacione tehnologije ASK.

Broj 00 – 62/3

Podgorica, 20. januar 2021. godine

SEKRETARKA SAVJETA

Aleksandra Vojinović, s.r.

PREDSJEDNIK SAVJETA

Momčilo Radulović, s.r.